

Protocol school en scheiding (november 2017)

Inleiding

Jaarlijks krijgen duizenden kinderen te maken met de gevolgen van een scheiding. Dit protocol geeft aan ouders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers en schoolleiding regels en richtlijnen in de omgang met gescheiden ouders om het welzijn en de veiligheid van het kind op school en een goede communicatie over het kind met de ouder(s) zo goed mogelijk te borgen. Het maken van heldere afspraken helpt daarbij en in de bijlage is een vragenlijst opgenomen dat daartoe gebruikt kan worden als hulpmiddel. De impact van een scheiding is groot en daarom is het van groot belang om de communicatie met, en informatievoorziening aan, elkaar zo goed mogelijk te organiseren.

Wie zijn ouders van een kind?

Wie zijn ouders van een kind? In dit protocol worden met de term 'ouders' de personen bedoeld die volgens de wet de vader of moeder zijn.

Wat is ouderlijk gezag?

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder het gezag van één of twee personen. Meestal hebben de ouders samen het 'ouderlijk gezag'. De persoon of de personen die gezag over een minderjarige uitoefenen, zijn verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van deze minderjarige. Bij een gehuwd stel wordt bij geboorte van een kind het ouderlijk gezag automatisch toegekend aan de partners in dat huwelijk. Bij geregistreerd partnerschap is de situatie hetzelfde. Is het kind geboren buiten het huwelijk of geregistreerd partnerschap van zijn of haar ouders, dan heeft alleen de moeder van rechtswege het gezag over haar kind. Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner). Als ouders scheiden zijn behouden zij in principe beiden het gezag over het kind tenzij via de rechter anders is bepaald. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent, wordt dit 'voogdij' genoemd.

In geval van scheiding

Indien de ouders op het moment van de inschrijving van het kind op school reeds zijn gescheiden of indien het kind bijvoorbeeld niet afkomstig is uit een huwelijk of geregistreerd partnerschap, dan is het voor de school van groot belang om te weten wie het gezag heeft over het kind. Dit gegeven kan een rol spelen bij de inschrijving van het kind op school maar is ook bepalend voor de informatieplicht richting ouders en verzorgers.

In geval van (echt)scheiding zal de school in gesprek gaan met de beide ouders om afspraken te maken over de omgang met elkaar na de scheiding. Twee mensen die voorheen een duurzame emotionele relatie hebben, hebben besloten deze te verbreken. Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen samenwonende of gehuwde ouders. De inhoud van het ouderplan of echtscheidingsconvenant zijn leidend in het maken van heldere afspraken om zoveel mogelijk rust te creëren voor zowel het kind als zijn of haar ouders. Daarbij worden bijvoorbeeld ook de gemaakte afspraken rondom het brengen en halen van het kind/de kinderen schriftelijk vastgelegd. De bijgevoegde vragenlijst kan als richtlijn gebruikt worden. Het doel van de vragenlijst is praktische informatie te verkrijgen over de situatie na de scheiding en over de wijze waarop de ouders hun ouderschap na de scheiding hebben geregeld. De vragenlijst, het ouderplan/convenant en eventueel aanvullende gegevens worden bewaard in het dossier van de leerling.

De ouders dienen voorts de school te informeren over relevante gebeurtenissen en omstandigheden inzake het (gezag over het) kind en over wijzigingen zoals bijvoorbeeld een wijziging in het breng- en haalrooster, de woonplaats van het kind en adreswijzigingen van de ouders.

Informatievoorziening aan gescheiden of in scheiding liggende ouders

De informatievoorziening van de school betreffende het kind geldt voor beide gezaghebbende ouders, ook als zij niet samenwonen. Uitgangspunt daarbij is de wettelijke verplichting zoals die in artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd. De ouders worden actief en periodiek geïnformeerd over de vorderingen in de kennis en vaardigheden van hun kind.

Bij een ouder die *geen* gezag heeft ligt het anders. In dat geval hoeft de school deze ouder alleen te informeren als hij of zij daar om vraagt. Een ouder zonder gezag heeft geen recht op inzage in het leerling dossier maar hij dient wel, op zijn verzoek, op hoofdlijnen over zijn kind geïnformeerd te worden (bijvoorbeeld door toezending van een kopie van het rapport). De school dient in dat geval de gezaghebbende ouder te informeren over het verzoek om informatie van de niet-gezaghebbende ouder. Alleen als de school meent dat het informeren van de ouder niet mogelijk is in verband met zwaarwegende belangen van de leerling, kan de school beslissen om de ouder niet of slechts heel beperkt te informeren. Het gaat in deze afweging vooral om de veiligheid van het kind. De school moet die afweging zelf maken. Ligt er een uitspraak van de rechter dat de juridische ouder geïnformeerd moet worden, dan houdt de school zich daaraan.

Vanuit praktisch oogpunt wordt bij scheiding aan de beide ouders gevraagd of de verzorgende ouder (de ouder bij wie het kind woont volgende GBA) kan worden beschouwd als eerste aanspreekpunt wanneer het kind schriftelijke informatie mee naar huis krijgt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer vragenlijsten/formulieren ingevuld dienen te worden, het rapport wordt meegegeven, er gevraagd wordt om aanwezigheid en/of hulp bij activiteiten etc. De ontvangende ouder dient daarover vervolgens de andere ouder te informeren. Wij gaan er dus vanuit dat de ouders in het belang van hun kind voldoende in staat zijn om met elkaar te blijven communiceren.

Is de relatie tussen de beide ouders zodanig verstoord dat dit niet mogelijk is, dan dient dit door 1 van de ouders schriftelijk te worden gecommuniceerd met de school. Daarbij dient te worden aangegeven waar de informatie naartoe kan worden gestuurd (per post of per mail). De school zal er in dat geval voor zorgen dat de informatie separaat aan beide ouders zal worden verstrekt. Indien een ouder een nieuwe relatie aangaat, dan heeft de betreffende stiefouder of partner geen (rechtstreeks) recht op informatie zonder toestemming van de beide gezaghebbende ouders.

Informatie over het kind zal verder niet aan anderen dan aan de ouders met ouderlijk gezag worden verstrekt, tenzij schriftelijke toestemming hiervoor is gevraagd. Uitzonderingen op die regel gelden

onder andere voor instanties als Veilig Thuis en de GGD (schoolverpleegkundige/jeugdverpleegkundige/schoolarts).

Het verstrekken van de benodigde informatie

Zoals aangegeven ontvangen de beide gezaghebbende ouders de informatie over de vorderingen en welzijn van hun kind. De beide ouders kunnen zich abonneren op de digitale nieuwsbrief en/of ontvangen digitaal de informatie vanuit Parnassys bij opgave van de hiervoor benodigde mailadressen. De beide ouders kunnen, indien de school daar gebruik van maakt, een inlogaccount voor de ouderportal krijgen zodat zij beide inzage hebben in het leerlingvolgsysteem.

Informatieavonden en gesprekken over het kind

Voor de informatieavonden, afstemmingsgesprekken, 10-minutengesprekken en adviesgesprekken worden de beide gezaghebbende ouders uitgenodigd. Een gezamenlijk gesprek is in het belang van het kind en het kind staat voorop. In principe vindt daarom, ook indien ouders uit elkaar zijn, één gesprek plaats met de beide gezaghebbende ouders. Indien één van de ouders geen gezamenlijk gesprek wenst, kan hij of zij verzoeken om een apart gesprek. Indien een ouder voornemens is zijn of haar nieuwe partner mee te nemen naar een gesprek, dient hiervoor vooraf schriftelijke toestemming te zijn gegeven door de andere gezaghebbende ouder. De school kan de stiefouder of partner toegang tot gesprekken met de gezaghebbende ouder(s) ontzeggen als diens aanwezigheid het gesprek belast of verstoort.

Huisbezoek

Het eventuele huisbezoek zal plaatsvinden bij de ouder bij wie het kind woont volgens de inschrijving in het GBA.

Naamswijziging

Het komt soms voor dat een ouder als gevolg van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. De school zal niet toestaan dat het kind wordt ingeschreven onder een andere naam dan de officiële, zonder dat beide ouders het daarover eens zijn, dan wel nadat de rechter met de geslachtsnaamwijziging heeft ingestemd.

Onderlinge problemen tussen ouders en onpartijdigheid

De veiligheid en rust van het kind binnen de school dient zo goed mogelijk gewaarborgd te worden. Om die reden is het onder geen beding toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via de school beslechten.

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en dient daarom onpartijdig te zijn ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de ouders te maken heeft. Zij zal zich daarom altijd afzijdig houden en geen partij zijn of worden in conflictsituaties tussen ouders.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin ouders botsen met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal de medewerker eventueel in overleg met de IB-er en/of de directeur proberen om zo spoedig mogelijk te komen tot een goede oplossing door hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Met dit protocol hebben wij beoogd een helder kader te creëren voor een goede communicatie en samenwerking tussen de ouders, kind(eren) en school. Wij hopen hiermee als organisatie te bereiken dat alle te nemen beslissingen worden genomen primair in het belang van het kind.

Opgesteld november 2017

Instemming GKO, 12 december 2017

Voor instemming naar oudergeleding GMR 13 februari 2018

Definitief mei 2018

Vragenlijst voor niet-samenwonende ouders voor de school

Als de ouders getrouwd waren, behouden zij na de echtscheiding in principe beiden het gezag over hun kind. Als de ouders ongehuwd samenwoonden, heeft de moeder automatisch ('van rechtswege') het gezag over het kind. De vader die het kind heeft erkend kan samen met de moeder bij het gezagsregister van de rechtbank het gezamenlijk gezag over het kind laten registreren.

1. Wij zijn de vader en moeder van (voor- en achternaam van het kind/ de kinderen):

.....
.....

2. De gezagssituatie over ons kind/onze kinderen is als volgt geregeld:

- A. Het gezag berust bij beide ouders gezamenlijk
- B. Alleen de moeder heeft het gezag
- C. Alleen de vader heeft het gezag
- D. Anders, namelijk:

De rechter kan bepalen (de ouders kunnen dat ook onderling bepalen) bij wie van de ouders 'de gewone verblijfplaats' van het kind is. De gewone verblijfplaats is het adres waar het kind volgens de Gemeentelijke Basisadministratie is ingeschreven

3. De gewone verblijfplaats van het kind/de kinderen volgens de GBA is bij:

- A. De moeder
- B. De vader
- C. Anders, namelijk:

Een omgangsregeling tussen het kind en 'de andere ouder' kan na onderling overleg van de ouders geregeld worden. In andere gevallen bepaalt de rechter de omgangsregeling. Soms ontzegt de rechter één van de ouders het recht op omgang.

4. Is er sprake van een omgangsregeling van het kind/de kinderen met de ouder bij wie het/ze volgens de gemeentelijke basisadministratie niet woont/wonen?

- A. Nee
- B. Ja, de omgangsregeling is:
 - A. Bepaald door de rechter
 - B. Onderling afgesproken
 - C. Anders, namelijk:

Wij geven als ouders uitvoering aan de volgende omgangsregeling:

.....
.....

5. Heeft de rechter een van de ouders het recht op omgang met het kind/de kinderen ontzegd?

- A. Nee
- B. Ja, namelijk de moeder
- C. Ja, namelijk de vader

Eventuele toelichting:

Volgens artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek hebben beide ouders recht op informatie betreffende de schoolontwikkeling van hun kind/kinderen, ook als een van de ouders niet is belast met het gezag en om die informatie vraagt.

6. Zijn er volgens u in het belang van uw kind/kinderen redenen om vanuit school een van de ouders die informatie te onthouden?

- A. Nee
- B. Ja, namelijk:

Gesprekken met de leerkracht(en) over de schoolontwikkeling van uw kind/kinderen zullen in principe met beide ouders plaatsvinden. U zult daarvoor gezamenlijk worden uitgenodigd. Indien u hiertegen ernstige bezwaren hebt, kunt u dit voorleggen aan de directeur.

7. Heeft u zodanige ernstige bezwaren dat u in aanmerking wenst te komen voor een apart gesprek?

- A. Nee
- B. Ja

De school verstrekt digitaal informatie (berichten via de mail, nieuwsbrieven) en de beide gezaghebbende ouders hebben recht op een eigen account van het leerlingvolgsysteem.

8. Dient in de huidige informatievoorziening op dit vlak wijzigingen te worden aangebracht?

- A. Nee
- B. JA, namelijk

Vanuit praktisch oogpunt gezien is het voor de school prettig om één ouder als eerste aanspreekpunt te hebben en dat hij/zij de verkregen schriftelijke informatie deelt met de andere ouder. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om schriftelijke informatie die het kind meekrijgt naar huis zoals in te vullen formulieren, vragen om hulp bij activiteiten, rapporten etc..

9. Kan de ouder bij wie het kind woont volgens de GBA door school vanuit praktisch oogpunt worden gezien als eerste aanspreekpunt en informeert deze ouder de andere gezagsouder?

- A. Nee
- B. Ja

10. Wat zijn de afspraken over het halen en brengen van uw kind/kinderen van en naar school?

.....
.....

Is er sprake van een breng- en haalrooster?

A. Nee

B. Ja, namelijk:

MAANDAG:

DINSDAG:

WOENSDAG:

DONDERDAG:

VRIJDAG:

NB: Eventuele wijzigingen dienen schriftelijk door beide gezaghebbende ouders te worden doorgegeven.

Plaats:.....

Datum:.....

Naam ouder:.....

Handtekening:

Naam ouder:.....

Handtekening:

Hulpinstanties

- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Maatschappelijk werk
- RIAGG
- Huisarts (psychologische hulp doorverwijzing)
- Mediator

Websites

- www.kinderrechtswinkel.nl - Informatie voor kinderen met betrekking tot uitleg over de echtscheidingsprocedure
- www.kennisnet.nl - Op deze site kunnen ouders en kinderen meer informatie vinden over echtscheiding.
- www.kinderinfo.nl - Bij opvoeding, fase 'naar school' kunt u informatie vinden over echtscheiding.
- www.scheiding-omgang.nl - Gids over echtscheiding en omgangsregeling.
- www.kiesinfo.com - KIES is een veel omvattend programma op het gebied van hulp aan kind en ouder in een echtscheidings situatie.

Brochure

- www.rijksoverheid.nl - Uit elkaar... en de kinderen dan? Brochure over welke stappen te ondernemen in een scheiding.